

"הוא חסר בכנסת"?

ליד הקאראוון: מתי פלד נואם בטייבה

אנו מתקבים אל סוף הדרך. היתה זאת מערכת בחירות רבת-תהפוכות למדינה בכלל, ולנו בפרט. לפני ארבעה חודשים חוללנו דבר ש- נראה לרבים כנס. אחרי כישלוננו בבחירות האחרונות, החליטה תנועת העולם הזה לשמור על פרופיל נמוך. לא קיימנו פעולות פומביות. החלטנו לצאת להסתערות חדשה רק לקראת הבחירות הבאות. היו שפיקפקו באפשרותנו לצאת לזינוק מחודש, מול הגל הלאומני הגואה. והנה, מייד עם פתיחת מערכת הבחירות, רות, שבאה באופן בלתי-צפוי לפני המור, עדי, כמה תנועת העולם הזה לתחייה, במימון מפתיע של כוח-חיים. עם פירסום הקריאה, התפקדו תוך ימים מעטים למעלה מ-2000 איש ואשה לפעולה. בכל רחבי הארץ קמו קבוצות-פעילים. 1500 אזרחים חתמו על רשימת-המועמדים שאותה עמדנו להגיש. מאות אזרחים הנימו תרומות. אנשים חדשים באו ל"חוגים הפתוחים" שלנו, ומילאו את מקומות לצד הוותיקים, שהתייצבו זו הפעם הרביעית לשרות התנועה. לכל אלה אני רוצה להודות כאן, בהזדמנות זו.

כאשר הטירוף הלאומי מאיים להמיט עלינו חורבן-בית-שלישי, כאשר המערך מוביל למילחמה חדשה, כאשר גורל חייהם של אלפים עלול להיחלף בבחירות אלה - האם מותר להבדלים אלה - ויהיו חשובים ככל שיהיו - להפריע לליכוד-כוחות ולפעולה משותפת?

שלי"קס במפתיע, באמצע מערכת בחירות. בלי הכנה מוקדמת, בלי תיכ

שפעלתי בה בעבר, ואתמסר לאותם הדיברים שהתמסרתי להם בכנסת השישית והשביעית. העובדה שאהיה הפעם חבר בסיעה גדולה יותר לא ז' בלבד שאינה צריכה להפריע, אלא להיפך: ניתן יהיה לפעול יותר, המשאבים שיעמדו לרשותנו יהיו גדולים יותר, האפשרות להשפיע ואף להכריע תהיה גדולה יותר. איני רואה שום פחיתות-כבוד בכך שאני ניצב במקום השלישי ברשימה רחבה, תחת לעמוד בראש רשימה קטנה. אין מקום לשיקולים ילדותיים של כבוד ויוקרה בחיים הפוליטיים, העוסקים בדיני נפשות.

לכן, ככל שאני מעריך ומוקיר את ה"אוהדים", שעדיפו אותי בראש הרשימה הבילעדית של תנועת העולם הזה, אני רוצה לפנות אליהם בכל לשון של בקשה: לחשוב על הדרך היטב, ולהסיק את המסקנה היחידה שהיא הגיונית וסבירה. מי שסבור כי "אורי אבנרי חסר בכנסת", יש לו עתה הזדמנות מלאה לדאוג לכך שהוא יהיה שם. הוא יכול לסמוך על זה שגם הפעם יפעל שם על פי מצפנו, הכרתו והבנתו, יחד עם אנשים טובים.

ולכל אנשי תנועת העולם הזה אני רוצה לומר, בשעה זו של ערב-בחירות: כאשר הקמנו את תנועתנו, ב-1965, הצבנו לנו כיעד עיקרי את הקמתו של מחנה גדול, מקיף ופולורליסטי, שבו ישתפו פעולה כל שוחרי השלום, הצדק וה"פרורמה", בלי הבדלי "איזמים". הצלחנו בכך רק באופן חלקי.

עכשיו קם מחנה כזה, בצורה אחרת. אנהנו מהווים בו מרכיב חשוב. אנהנו מוסיפים לו נימה ליברלית וסוציאליסטית, הדרושה להפיכתו למחנה פלורליסטי גדול, היכול להוות גרעין לכוח פוליטי מרכזי במדינה. במחנה כזה יש מקום להבדלים, לשוני, לוויכוח, להפריה הדדית - כי בכך סוד הצמיחה והגידול. מערכת-בחירות זו היא מיבחן. אם נצא ממיבחן זה כשבידינו הישג כמותי משכנע, נוכל לעלות, למחרת הבחירות, על דרך המלך, לקראת הקמת כוח שייך ויגדל, שייך וקבץ יחד את אנשי ארץ-ישראל השפויה, הטובה, היפה, שוחרת השלום והצדק, כדי להקים יחד, במאבק ובבעשה, את ישראל האחרת. לשם כך כדאי לעמול.

נתרו ימים מעטים. הבה ונצל אותם כדי לפתוח דף חדש בחיי מדינתנו.

זועמדי שלי בטייבה: מאיר פעיל, מתי פלד, עצאם פאהום, וואליד צאדק, אורי אבנרי

הגדיר זאת אזרח שאמר, לפני כמה ימים, לאחד מחברינו: "אני מאמין שאורי אבנרי באמת חסר בכנסת. הייתי מוכן להצביע בעד זה. אבל רציתי להצביע בשבילו לבדו, ולא בשביל סוציאליסטים."

זה מחמיא לי מאד, אבל אני רוצה לנסות לשכנע את האזרח הזה, וכל החור"ש במוחה, שזוהי גישה מוטעית.

מי שרוצה שאורי אבנרי יהיה בכנסת (וייסלה לי על כך שאני מדבר על עצמי בגוף שלישי) צריך לבחור בעד הרשימה שהוא מצוי בה במקום ריאלי. לא הפכתי סוציאליסט, ולא הייתי מצ' טרף למחנה הכופה עלי סוציאליזם. נשארתי ליברל במחנה שיש בו גם סוציאליסטים, גם ליברלים וגם בעלי הגדרות אידיאולוגיות אחרות. לא הפכתי עורי לקראת הבחירות, ואני זכק בעקרונותי כמו שעשיתי לכל אורך דרכי הפוליטית. כשהיה בכנסת, אפעל בה בדיוק כפי

נו, מבלי שאיש ציפה לכך. מדוע דווקא במועד זה? מרטין בובר ז"ל אמר לי פעם, בקשר לבעייה אחרת: "בפוליטיקה יש לכל דבר המועד הנכון. אין הוא נכון רגע לפני כן, ואין הוא נכון רגע לאחר מכן. הוא נכון בדיוק ברגע מסוים - והכני" שרון הפוליטי העיקרי הוא להבחין ברגע הנכון ולהשתמש בו."

כך אירע לרעיון ליכוד מחנה השלום. הרגע, "הנכון" בא במועד קשה מאד, במחציתה של מערכת-בחירות. אבל ה"כני" חנו בהזדמנות הגדולה והשתמשנו בה - ואין לי שמץ של ספק שנקון עשינו. ההיסטוריה לא היתה סולחת לנו, אילו נהגנו אחרת.

במחנה שלנו, גרמה הקמת מחנה שלי"קס בעייה רק לסוג אחד של אוהדים.

המצע החדש שפירסמנו - "תוכנית לישראל אחרת" - זכה בתשומת-לב כללית, גם בחוגים הרציניים ביותר ב"מדינה, כנסיון אמיץ להתמודד באופן תכליתי עם הבעיות האמיתיות של המדינה. לא היה ספק בלב איש כי תנועת העולם הזה נמצאת על המפה הפוליטית, ועשויה להתפתח בזירת הבחירות. קו ההסברה שלנו היה ברור, והתיימקד בסיסמה: "הוא חסר בכנסת". הוכנו חוברות-הסברה, כרוזים, כרזות. הוכנה תוכנית למישרד רדיו וטלוויזיה. מערכת-הבחירות שלנו היתה בעיצומה. אחרי ההרצה של החודשים הראשונים, היא קיבלה תאוצה. ואז אירעה התהפוכה הגדולה. קם מחנה שלי"קס.

בשילנו, אנשי העולם הזה, היתה זאת התחלת הגשמתה של מטרה חשובה.

אורי אבנרי